

Vänsterpartiets kommunplan 2022-2024 för Vallentuna

2021-06-14

Vänsterpartiet Vallentuna

Innehåll

Riktning för Vallentuna – stad, land och mångfald	2
Centralt läge i regionen	2
Bevara hela Vallentunas olika styrkor	3
Alla ska vara är välkomna i Vallentuna	3
Kommunal service i toppklass	4
Mod att gå före – förstånd att leda rätt	5
Vision och styrmodell	5
Vision	5
Utgångspunkter	6
Värdegrund	6
Styrmodell	6
Kommunens strategiska inriktningar och mål	6
Här växer människor och företag	6
Bästa kommunen att bo och leva i	8
Företagande i Vallentuna	9
Närmare till allt	9
God ekonomisk hushållning	10
Budget 2022-2024	12

Ett Vallentuna för alla

Vallentuna är en kommun med stor potential, vi har nära till såväl natur som stad. Här finns goda möjligheter för en hållbar tillväxt i ett samhälle för alla, där trygghet och jämlikhet råder. Vänsterpartiets ambition för Vallentuna är att bidra till att skapa den bästa platsen för människor att växa och utvecklas i. För att förverkliga detta måste kommunen i nära samverkan med invånare, föreningar och företag utvecklas i takt med att invånarnas och samhällets verklighet förändras. När arbetsmarknaden förändras, invånarna blir fler och äldre och kraven på hög kvalitet inom omsorg och skola ökar, måste kommunen kunna erbjuda det som dess invånare efterfrågar och behöver. Särskild vikt ska under de kommande åren läggas vid att förbättra situationen för utsatta grupper och att göra kommunens skolor och omsorg till en anledning att stanna i, eller rent av söka sig till kommunen.

Kommunplanen består av fem strategiska inriktningar. Det handlar om att utveckla hela Vallentuna kommun som plats att bo och leva i, att verka för att förbättra kvaliteten i kommunens skolor och omsorg samt att skapa en hållbar och klimatsmart infrastruktur.

Riktning för Vallentuna – stad, land och mångfald

I Vallentuna ska alla ges samma möjligheter. Vår kommun ska vara en plats där det finns utrymme att växa och leva utifrån allas unika förutsättningar. Värdet av de mänskliga mötena växer i betydelse och inkluderande platser som värdesätter mångfald är de som har störst möjligheter att utvecklas och möta framtiden. Därför vill Vänsterpartiet göra Vallentuna till en plats där unga och gamla, människor som bott här i generationer och nyanlända kan mötas på samma villkor och erbjudas samma möjligheter.

Centralt läge i regionen

Vallentuna har ett centralt läge mellan Stockholm, Arlanda och hamnen i Kapellskär. Vår ambition är att sträva mot en hållbar tillväxt utifrån ett miljömässigt, socialt och ekonomiskt perspektiv. I en sådan tillväxt är det oerhört viktigt att den sker parallellt med utbyggnad av varierande transportsätt, att bygga in ett bilberoende i nya bostadsområden är inte längre försvarbart.

Bevara hela Vallentunas olika styrkor

Kommunen har en tydlig kulturell identitet, en rik historia och stora naturvärden som idag är den tydligaste delen av Vallentunas varumärke och attraktionskraft. Här bor människor som värderar natur, hälsa och den trygghet som småstaden och landsbygden ger. I framtidens Vallentuna ska alla kommundelar finnas med, utifrån de lokala styrkorna och utvecklingspotentialen. Problem som uppstår i respektive kommundel, måste ses ur de

boendes perspektiv och lösas på ett för området hållbart sätt. Hela Vallentuna ska leva och utvecklas – inte bara centralorten.

Alla ska vara välkomna i Vallentuna

Vallentuna ska vara en kommun för alla invånare, inte bara de välbeställda. Den inriktningen bör styra alla beslut och påverka politiken på flera områden.

Det finns plats för alla i Vallentuna. Vår kommun är stor till ytan, men vi behöver öka andelen hyreslägenheter för att leva upp till behovet på 1/3 hyresrätter i kommunen. Vi har idag den lägsta andelen hyresrätter av alla Sveriges 290 kommuner. Andelen hyreslägenheter där hyran kan hållas på en rimlig nivå behöver öka, så att det blir möjligt för ungdomar, nyanlända, äldre och ensamstående att stanna kvar i Vallentuna, alternativt flytta hit. Vi vill förtäta centrala lägen med bostäder för alla genom att ge det kommunala bostadsbolaget Össebyhus nya ägardirektiv och finansiella resurser för nyproduktion av prisvärda hyresrätter.

Vi vill också satsa på verksamheter och lokaler, där människor kan mötas och mångfald och kreativa idéer frodas. Vi föreslår en föreningsgård där ideella organisationer i kommunen kan nyttja lokaler för arrangemang, möten m.m. För att främja utomhusaktiviteter vill vi även vidareutveckla anläggningarna vid Angarnssjöängen, samt restaurera Björkby-Kyrkvikens naturreservat och koppla ihop detta med den planerade Våtmarksparken till ett sammanhängande centrumnära och kollektivtrafikhärlära natur- och rekreationsområde.

I samband med de senaste valen har Vänsterpartiet undersökt vallokalerna i kommunen ur tillgänglighetsperspektiv och konstaterat att de kommunala fastigheterna inte håller måttet, en kommunövergripande satsning för tillgänglighetsanpassning är nödvändig.

Barnperspektivet måste få större genomslag med barnkonsekvensanalys av besluten och barnbokslut och våra ungdomar måste ges större inflytande i kommunen. Alla ska vara välkomna i vår kommun. Oavsett ålder, ursprung och funktionsvariationer.

Kommunal service i toppklass

En stabil kommunal service med hög kvalitet behövs för att Vallentuna ska vara en attraktiv kommun. Att lägga sig på den miniminivå som lagen föreskriver är inte värdigt en kommun som har ambitionen att vara attraktiv och ledande. Särskilt viktigt är det att den kommunala omsorgen ges resurser för att erbjuda trygg och pålitlig omsorg om både äldre, funktionshindrade och andra behövande.

Vallentunas skolor ska ge alla elever samma möjligheter att lära och utvecklas. Det har också ett värde för demokratin att barn med olika bakgrund möts i skolan och därför ska kommunen driva en skolpolitik som motverkar den segregation inom skolans område som växt fram i många kommuner. Vallentunas skolor behöver en högre lärartäthet. Enligt Lärarförbundets kommunundersökning 2020, hade Vallentunas skolor lägst lärartäthet bland landets alla 290 kommuner. Skolan behöver alltså mera resurser. I ett första steg bör skolpengen höjas till samma nivå som i våra grannkommuner, för att därefter kunna tillföra ytterligare resurser för att skapa skolor i regional toppklass.

Enligt socialtjänstlagens har socialnämnden i en kommun ansvar för att ”genom uppsökande verksamhet och på annat sätt främja förutsättningarna för goda levnadsförhållanden”. En sådan uppsökande verksamhet saknas idag i Vallentuna.

I socialstyrelsens definition av hemlöshet ingår:

- akut hemlöshet,
- personer som saknar boende efter institutionsvistelse,
- kortsiktiga boenden hos familj, släkt eller andra privatpersoner,
- samt den sekundära bostadsmarknaden, vilket innebär ett andrahandskontrakt för den boende

Kunskapen om hemlöshet är idag begränsad till dem som sökt bistånd och dem där akuta situationer uppstår. Vallentuna bör skapa former för att systematiskt dokumentera olika former av hemlöshet och att inrätta en uppsökande verksamhet för att hjälpa bostadslösa.

Kommunens myndighetsutövning ska vara enkel, förutsägbar och syfta till att skapa en rättssäker och medmänsklig hantering av Vallentunabornas i många fall livsavgörande ärenden. Förebyggande arbete sparar resurser och förbättrar kvaliteten. Det är viktigt att vi värnar om arbetssituationen för dem som arbetar med människor som har hamnat utanför i samhället. Vi behöver rekrytera och behålla socialsekreterare, så att vi kan hjälpa fler bidragsbehövande att klara sig utan försörjningsstöd när så är möjligt. En konsumentvägledare behövs mer än någonsin i kommunen då vi har ändrade konsumentbeteenden i vårt samhälle och med det ett ökat behov av vägledning. För att förebygga hemmasittande behöver vi i kommunen fler mötesplatser för alla åldrar, både utomhus och inomhus. Träffpunkten i Vallentuna är en sådan verksamhet som vi vill värna om och utveckla. Det behövs även fler träffpunkter fördelade över kommunen. På sikt bör den även finnas på fler platser i kommunen.

Kulturen i Vallentuna

Kultur är viktig för vår kunskapsinhämtning men också för växande och utveckling. Forskning har också fastlagt sambandet mellan kultur och välbefinnande. Kulturupplevelser är efterfrågade och betydelsefulla för hur människor trivs i kommunen. En lustfylld skola med sång, musik och konst på schemat och en aktiv kulturskola skapar balans mellan energi och återhämtning och främjar kreativitet. För att alla kommuninvånare ska kunna ta del av detta ska avgifterna till kulturskolan halveras för att på sikt helt tas bort. Det behövs ett bibliotek i södra Vallentuna och stärkt skolbiblioteksverksamhet på kommunens alla skolor. Viktigt är också att ungdomsverksamheten inte centraliseras i kommunen. Även fritidsgårdar behövs i alla kommundelar.

Vallentuna har en rik kulturhistoria och anses vara Sveriges runstensrikaste kommun. Runstenarna och ristningarna bidrar till den positiva bilden av Vallentuna och är utflyktsmål för många intresserade människor. Det finns information om runstenarna i flera källor men många av stenarna är nu bleknade, täckta av växtlighet och svåra att hitta. Kommunstyrelsen

bör skyndsamt hemställas hos Länsstyrelsen, som ansvarar för runstenarna, att kartlägga underhållsbehovet av Vallentunas runstenar och ristningar i Vallentuna kommun och utifrån resultatet, tillsammans med Länsstyrelsen, Stockholms läns museum, markägare, hembygdsföreningar och andra intressenter planerar och genomför underhåll på och röjning runt runstenar och ristningar inom Vallentuna kommun

Mod att gå före – förstånd att leda rätt

Att förbättra den lokala demokratin är angeläget. Möjligheten att lägga medborgarförslag stärker demokratin och bör omedelbart införas. Kommunrepresentanter behöver regelbundet finnas tillgängliga i samtliga våra tätorter. Den snabba digitala utvecklingen skapar utmaningar för framför allt våra äldre. Det måste alltid finnas alternativ för den som inte hänger med i utvecklingen.

Kraftiga och snabba åtgärder krävs som reaktion på klimatnödläget. Det miljö- och klimatarbete som görs idag är sådant som borde varit gjort för sedan länge. Här finns mycket att lära av de kommuner som har kommit längre och utvecklat sitt miljöarbete mot ett långsiktigt hållbart samhälle.

Material, energisystem, bygg- och förvaltningsmetoder ska garantera ekologisk hållbarhet. Solceller bör sättas upp på alla kommunala byggnader där möjligheten finns. Krav ska ställas på att upphandlade företag har miljöprogram. Bättre kommunikationer som inte kräver fossilt driven personbilstrafik behövs inom kommunen och fler och bättre cykelvägar krävs. Återvinningsstationerna behöver bli fler och mer tillgängliga i hela kommunen, inom rimligt gångavstånd för merparten av kommuninvånarna.

Vision och styrmodell

Vision

Med förmåga att se människors olika behov och med ett gemensamt ansvarstagande mellan kommunen, individer, grupper, organisationer och företag, kan vi skapa ett harmoniskt och hållbart växande Vallentuna där alla får utvecklas efter sina egna förutsättningar och villkor.

Till visionen hör fyra nycklar som beskriver hur vi når visionen och vad som ska prioriteras.

- Hållbarhet
- Medmännisklighet
- Samverkan
- Jämlikhet

Utgångspunkter

Alla människor är olika och har olika förutsättningar, behov och önskemål. Valfrihet ska kunna erbjudas människor utan att privata vinstdrivande koncerner inom skola, vård och omsorg sätter vinsten framför nyttan för kommunens invånare.

Varje människa ska bemötas med värme, respekt och omtanke. Det gäller livets alla skeden. Stöd som ges ska vara anpassat efter varje enskild individs förmåga och behov i all kommunal service.

Värdegrund

Den kommunala verksamheten i Vallentuna kommun ska präglas av kunskap, engagemang och insikt om alla människors lika värde och förståelse för hur denna värdegrund ska vårdas och utgöra basen för alla viktiga kommunala beslut. .

Styrmodell

All utveckling i Vallentuna kommun ska bygga på den gemensamma visionen. All verksamhet ska vila på kommunens värdegrund.

Kommunens strategiska inriktningar och mål

Här växer människor och företag

Vår kommun ska växa och utvecklas hållbart. Bostadsbyggandet ska ta hänsyn till miljön, kommunens egen miljöpåverkan ska minska och invånarnas och företagens möjligheter att göra miljömässigt hållbara val ska öka. Miljöarbetet är ett prioriterat område och kommunens verksamheter ska behålla sin miljöcertifiering enligt ISO 14001. För att kommunens befolkningsökning ska vara hållbar krävs också att infrastrukturinvesteringar görs i god tid med t.ex. skolor, förskolor, anläggningar för fritidsaktiviteter samt gång- och cykelvägar.

Variation i bostadsutbudet är viktigt och för att nå detta ska minst 50 procent av nyproduktionen av bostäder i kommunen vara kollektivtrafiknära hyresrätter. Genom en blandning av hustyper, lägenhetsstorlek och upplåtelseformer kan kommunen främja jämlikhet och jämställdhet och motverka segregation. Kommunen kan stimulera större variation genom en aktiv markpolitik.

Kommunen ska fortsätta att köpa lägenheter. Antalet äldre kommer att öka och kommunen behöver skapa boendeformer mellan villan/radhuset och vårdboendet. All nyproduktion ska vara tillgänglig för personer med funktionsnedsättning.

När människor tillåts växa i sin närmiljö, mår också företagen bra.

Mål

Andelen hyreslägenheter med rimliga hyror ska öka i bostadsbeståndet.

Bästa kommunen att bo och leva i

Vallentuna kommun ska vara den bästa platsen för människor att bo och leva. Människor är olika och Vallentuna kommun ska ständigt skapa bättre möjligheter för alla att växa och leva utifrån sina egna unika förutsättningar. Vi är för valfrihet i den offentliga verksamheten,

men den ska innebära verklig valfrihet för kommunens invånare, inte en valfrihet för marknadsaktörer att fritt tjäna pengar på kommunalt finansierad verksamhet. Kommunalt driven verksamhet ska vara basen. Privata företag som komplement måste tillföra nya metoder och högre kvalitet. Vi vill stänga dörren för de företag vars mål är vinstmaximering, som stoppar våra skattepengar i sina egna fickor och i vissa fall också skadeslösa går i konkurs och låter kommunerna ta de ekonomiska konsekvenserna. Skattepengarna ska stanna inom välfärden. Kommunen ska ställa tydligare krav på de aktörer som vill verka inom välfärden, t.ex. genom kontroll av att brukarna får en bra omsorg, att personalen får kollektivavtalsliknande villkor och att vi använder våra gemensamma resurser till att höja kvaliteten.

Vänsterpartiet är av ovanstående skäl också för att kommunen återinför tillämpning av Lagen om Offentlig Upphandling (LOU) och överger Lagen om Valfrihet (LOV) som öppnar för utövare av vård och omsorg att bedriva vård mer av vinstintresse än av omsorg om kommunens invånare.

Vallentuna kommun ska vara en arbetsgivare som ges goda omdömen. Kommunen måste kunna behålla kompetent personal. Alla kommunanställda ska ha rätt till heltid och försök med sex timmars arbetsdag ska genomföras inom kommunala verksamheter. All personal inom kommunens verksamheter ska ha relevant och tillgänglig utbildning för att genomföra sitt arbete, sådan utbildning ska erbjudas samtliga anställda som har behov av det.

En särskild prioritering de kommande åren blir att höja kvaliteten i Vallentunas skolor och i den sociala omsorgen. Under de närmaste åren kommer effekterna av coronapandemin kräva extra insatser av skolan, fritidsförvaltningen och socialförvaltningen. Vi föreslår därför i vår budget höjda anslag till skolan genom bland annat höjd skolpeng och till socialtjänsten för att öka antalet socialsekreterare samt utökade förebyggande insatser som en större social insatsgrupp.

Mål

Kommunens kvalitetsarbete ska utvecklas med mätmetoder som ger en mera objektiv bild av invånarnas behov och nöjdhet med kommunens service.

Företagande i Vallentuna

Ca 6 500 av Vallentunas invånare pendlar ut till övriga kommuner medan ca 2 500 pendlar in till kommunen. Ur bland annat klimat- och miljöskäl är det önskvärt med en jämnare fördelning mellan dessa grupper. Följaktligen behöver kommunen fler arbetsplatser och/eller betydligt ökade möjligheter för arbets- och studieresor med kollektiva färdmedel.

För att Vallentuna kommun ska bli en attraktiv plats för att starta och utveckla företag behöver vi stödja kommuninvånare som potentiellt drivande eller anställda på dessa företag. Jämställda möjligheter att starta och driva företag oavsett bakgrund och kön är en del i detta. Att erbjuda goda allmänna kommunikationer mellan kommunens olika delar och underlätta förflyttning mellan kommunens olika delar med cykel eller till fots är också viktigt för att locka till att starta företag i alla kommunens delar.

Mål

Antalet arbetstillfällen ska öka i Vallentuna.

Närmare till allt

Kommunen ska verka för att ständigt skapa bättre och mer funktionella, hållbara och klimatsmarta alternativ för att kunna resa inom kommunen och tvärförbindelser som ökar möjligheterna att pendla till arbete och skola i andra delar av regionen. I största möjliga mån ska Vallentunaborna besparas resor över kommungränsen genom att erbjudas service inom kommunen.

Inom dagligvaruhandeln är den lokala köptroheten ca 45 %. En stor insats för att minska biltrafiken i kommunen är att ge de dagligvarubutiker bättre förutsättningar än vad de har idag, inte enbart i Vallentuna centrum, utan i hela kommunen.

Omkring 1 000 ungdomar pendlar varje skoldag från Vallentuna för att studera på skolor i andra kommuner. Naturligtvis finns det ett mervärde, såväl miljö- som klimatomfattigt, om en större andel av våra skolungdomar väljer någon av våra skolor i Vallentuna. För att göra våra lokala skolor attraktiva behövs betydligt större satsningar på våra skolor. Ett första steg kan vara att höja skolpengen till samma nivå som hos våra grannkommuner, samt att öka lärartätheten till riksgenomsnittet.

Även för vuxenstudier sker många resor dagligen över kommungränsen. Kommunen bör ta över ansvaret för SFI och Komvux från Kunskapscenter Nordost, så att Vallentunabornas utbildningsbehov så långt möjligt kan tillgodoses i kommunen.

Mål

Fossildriven biltrafik för arbets- och skolpendling samt dagligvaruinköp ska minska i kommunen.

God ekonomisk hushållning

Vänsterpartiet vill driva en politik som syftar till att höja kvaliteten i den kommunala verksamheten. Vi tänker inte lova satsningar med ena handen och samtidigt kräva åtstramningar med den andra, i vår budget har vi inga dolda besparingskrav på nämnder, enbart satsningar. Som exempel kompenserar vi fullt ut för ändringar i konsumentprisindex, vilket kommunledningen har för vana att inte göra. Om man inte kompenserar för löne- och prishöjningar blir effekten en resursminskning med i storleksordningen 2 % per år. Med tanke på de stora investeringar som krävs och den höga kvalitet på kommunens service som invånarna förväntar sig, krävs en skattehöjning som gör ett begränsat ingrepp i den enskildes plånbok, men en stor skillnad i den kommunala budgeten. Som exempel ger en skattehöjning med tio öre åtta miljoner i högre intäkter till kommunen. Tio öre motsvarar en skattehöjning med 30 kronor i månaden för den som tjänar 30 000 kr per månad.

Det brukar sägas att ett samhälle bör bedömas efter hur det behandlar sina svagaste medlemmar. Kommunen behöver både bygga ut sin service och satsa på högre kvalitet i den samhällsservice som erbjuds. Vallentuna ska vara en kommun för alla, inte bara för de rika!

Vi yrkar på en skattehöjning med en krona, vilket innebär ett tillskott på ca 96 miljoner till kommunbudgeten, varav 22,5 avsätts för socialtjänsten, 3 för kultur- och fritidsnämnderna, 12 för kommunen centralt, bland annat för tillgänglighetsanpassning av kommunens lokaler och uppstartskostnader för Össebyhus och 46,5 för ökade skolresurser. Resterande 12

2021-06-07

miljoner är generella uppräkningsar för att kompensera för ökade löner, hyror och inköpspriser.

Mål

Kommunens budget ska baseras utifrån en budget som baseras på invånarnas behov.

2021-06-07

Vänsterpartiets kommunbudget 2022-2024

Skattesats 2020-2024, kr

	2022	2023	2024
	Budget	Plan	Plan
Skattesats, kr	20,00	20,00	20,00

Driftbudget 2020-2024, mnkr

	2022	2023	2024
	Budget	Plan	Plan
Kommunstyrelse	233,9	243,9	254,5
Barn- och ungdomsnämnd	143,1	145,6	148,4
Skolpeng	718,7	738,2	759,5
Utbildningsnämnd	31,5	33,2	34,7
Gymnasieskolpeng	158,6	163,6	170,1
Socialnämnd	621,5	649,9	681,6
Fritidsnämnd	62,5	66,7	71,6
Kulturnämnd	45,7	47,0	47,9
Bygg- och miljötillsynsnämnd	15,3	15,1	15,9
Nämndernas nettokostnader	2 030,8	2 103,2	2 184,2
Summa finansieringsenheten	-70,5	-81,4	-88,2
Verksamhetens nettokostnad	1 960,3	2 021,8	2 096,0

Resultatplan 2020-2024, mnkr

	2022	2023	2024
	Budget	Plan	Plan
Verksamhetens nettokostnader	-1 960,3	-2 021,8	-2 096,0
Avskrivningar	-92,7	-102,9	-109,9
Verksamhetens nettokostnader	-2 053,0	-2 124,7	-2 205,9
Skatteintäkter	1 918,8	1 976,3	2 034,7
Generella statsbidrag och utjämning	231,7	232,0	239,9
Verksamhetens resultat	97,4	83,6	68,6
Finansiella intäkter	0,5	0,5	0,5
Finansiella kostnader	-22,4	-23,0	-27,9
Årets resultat	75,5	61,2	41,2